

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ DERS İZLENCE FORMU	ARÜ.FR.004	ARÜ.FR.004
		24.11.2025	24.11.2025
		10.12.2025	10.12.2025
		1	1
		1/8	1/8

Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu (Z) /Seçmeli (S)	Yıl	Yarı Yıl	Anabilim Dalı
SEC395	İslam Hukuku Açısından Ahkam Ayetleri	SEÇMELİ	3	5	Fıkıh
Haftalık Ders Saati, Kredi, AKTS		Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
		2	0	2	2

GENEL BİLGİLER

Dersin Amacı

Fıkıhın en temek kaynağının ahkam ayetleri olduğunu ve bu ayetlerle İslam fıkıhının nasıl ortaya çıktığının ortaya çıkarılması

Dersin İçeriği

1-Kuranı Kerim ayetlerinin konuları bakımından tasnifi,2-Ahkam ayetleri ve ahkam hadislerinin birbirlerini tamamlaması,3-Devletler hukuku (cihad) ile ilgili ahkam ayetleri,4-Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Kıyas ve diyet),5- Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Had cezaları/zina ve kazf),6- Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Had cezaları/şarap ve diğer haram yiyecekler),7- Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Had cezaları/hırsızlık, yol kesme ve bozgunculuk),8-Aile hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Nikah, muharremat, ehli kitap ve müşrik kadınlarla evlenme),9- Aile hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Mehir, ailede dirlik ve düzen, talak, iddet),10- Aile hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Lian, zihar, mülaane, nafaka, rada),11-Miras hukuku ve vasiyetle ilgili ahkam ayetleri,12-Ticari akitlerle ilgili ahkam ayetleri,13-Faizle ilgili ahkam ayetleri,14-Borçlanmayla ilgili ahkam ayetleri,15-Yargılama hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Şahitlik,...vb),

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

DERS KİTABI

-Zahit Aksu, Hukuki Ayetler

İLAVE KAYNAKLAR

M. Ali es-Sabuni, Ahkam Ayetleri

Hasan Yılmaz, Kuran'ın Ana Konuları

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ
DERS İZLENCE FORMU

Doküman No:	ARÜ.FR.004
İlk Yayın Tarihi:	04.12.2025
Revizyon Tarihi:	-
Revizyon No:	0
Sayfa:	2/8

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, soru cevap, tartışma, müzakere

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Derse hazırlıklı gelmesi önerilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı / Yardımcıları

Dr. Öğrt. Üyesi Yahya MACİT

Dersin Verilişi

Anlatım, soru cevap, tartışma, müzakere

--

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	04.12.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	3/8

Hafta	Konu
1. Hafta	Kuranı Kerim ayetlerinin konuları bakımından tasnifi
2. Hafta	Ahkam ayetleri ve ahkam hadislerinin birbirlerini tamamlaması
3. Hafta	Devletler hukuku (cihad) ile ilgili ahkam ayetleri
4. Hafta	Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Kıyas ve diyet)
5. Hafta	Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Had cezaları/zina ve kazf)
6. Hafta	Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Had cezaları/şarap ve diğer haram yiyecekler)
7. Hafta	Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Had cezaları/hırsızlık, yol kesme ve bozgunculuk)
Ara Sınav	
8. Hafta	Aile hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Nikah, muharremat, ehli kitap ve müşrik kadınlarla evlenme)
9. Hafta	Aile hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Mehir, ailede dirlik ve düzen, talak, iddet)
10. Hafta	Aile hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Lian, zihar, mülaane, nafaka, rada)
11. Hafta	Miras hukuku ve vasiyetle ilgili ahkam ayetleri
12. Hafta	Ticari akitlerle ilgili ahkam ayetleri
13. Hafta	Faizle ilgili ahkam ayetleri
14. Hafta	Borçlanmayla ilgili ahkam ayetleri ve Yargılama hukukuyla ilgili ahkam ayetleri (Şahitlik,...vb)
Final Sınavı + Bütünleme Sınavı	

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	04.12.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	4/8

DEĞERLENDİRME		
Etkinlik	Adet	Ağırlık (%)
Vize	1	40
Final	1	60
Diğer (Ödev, Sunum, Sözlü, Derse Katılım, Grup Çalışması, vb.)		
Toplam		%100

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ)	
ÖÇ-1	Kuran'da ayetlerin konularına göre tasnifi kavranır
ÖÇ-2	Ahkam ayetlerinin İslamdaki yeri, İslam fıkıhındaki yeri kavranılır.
ÖÇ-3	Ahkam ayetlerinin bazen tek başına değerlendirilmeyeceğini ve Peygamber Efendimizin sünnetinden ahkam hadisleriyle birlikte değerlendirilmesi gerekliliği kavranır.
ÖÇ-4	Devletler hukukuyla ilgili ahkam ayetleri tanınır
ÖÇ-5	Ceza hukukuyla ilgili ahkam ayetleri tanınır
ÖÇ-6	Aile hukukuyla ilgili ahkam ayetleri tanınır.
ÖÇ-7	Borçlar hukukuyla ilgili ahkam ayetleri tanınır.
ÖÇ-8	Yargılama hukukuyla ilgili ahkam ayetleri tanınır.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	04.12.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	5/8

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) – PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI (PÖÇ) İLİŞKİSİ

	PÖ Ç 1	PÖ Ç 2	PÖ Ç 3	PÖ Ç 4	PÖ Ç 5	PÖ Ç 6	PÖ Ç 7	PÖ Ç 8	PÖ Ç 9	PÖ Ç 10	PÖ Ç 11	PÖ Ç 12	PÖ Ç 13	PÖ Ç 14	PÖ Ç 15	
ÖÇ 1	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2	5	5	3	3	5	
ÖÇ 2	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2	5	5	3	3	5	
ÖÇ 3	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2	5	5	3	3	5	
ÖÇ 4	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2	5	5	3	3	5	
ÖÇ 5	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2	5	5	3	3	5	
ÖÇ 6	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2	5	5	3	3	5	
ÖÇ 7	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2	5	5	3	3	5	
ÖÇ 8	5	5	5	3	4	5	4	3	2	2			3	3	5	

0 - Katkı Yok	1 - ÇokDüşükDüze ydeKatkı	2 - DüşükDüzeyde Katkı	3 - Orta DüzeydeKatkı	4 - Yüksek DüzeydeKatkı	5 - Çok Yüksek DüzeydeKatkı
----------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------	------------------------------------	--

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	04.12.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	6/8

DERS-PROGRAM EĞİTİM AMACI (PEA) İLİŞKİSİ

PEA.1 İlahiyat alanında lisans ve lisansüstü eğitiminin niteliğini geliştirmek	Evet ☒ Hayır ☐
PEA.2 Bilimsel bilgi üretmek	Evet ☒ Hayır ☐
PEA.3 Fakültemizin iç dış paydaş memnuniyetini artırmak	Evet ☒ Hayır ☐
PEA.4 Sosyal sorumluluk projeleriyle toplumun bilgi düzeyine katkı sağlamak	Evet ☒ Hayır ☐
PEA.5 İhtiyaç ve talebe göre başta Diyanet İşleri Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere tüm kurumsal veya özel kurum ve kuruluşlarla ilişkileri geliştirmek	Evet ☒ Hayır ☐
PEA.6 Çeşitli ulusal ve uluslararası akademik etkinlikler yoluyla bireysel toplumsal ve evrensel insani değerlere katkı sunmak	Evet ☒ Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	04.12.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	7/8

DERS-PROGRAM ÖĞRENİM ÇIKTISI (PÖÇ) İLİŞKİSİ

P.Ç.1. İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.2. Alanıyla ilgili öğretim programları, öğretim strateji, yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirme bilgisine sahiptir	Evet X Hayır ☐
P.Ç.3. Alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.4. İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.5. Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz, sentez ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirir.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.6. Türkçe ve en az bir yabancı dilde sözlü/yazılı etkin iletişim/hitabet kurma ve anlatım becerisine sahiptir.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.7. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme, yorum ve analiz yapar.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.8. Kendini motive edebilme, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, kendini sürekli yenileme becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.9. Bireysel inisiyatif olarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.10. Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.11. Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle bilimsel ve ahlaki değerlere uygun olarak kullanır.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.12. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki (güvenlik, sağlık, iktisat, çevre, vb.) etkileri ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık sahibidir.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.13. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.	Evet X Hayır ☐
P.Ç.14. Bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.	Evet X Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AHKAM AYETLERİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	04.12.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	8/8

DERS-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜT (PÖÖ) İLİŞKİSİ

PÖÖ.1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.4. Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.5. Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.6. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.7. Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.8. Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.9. Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.10. Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.11. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.12. Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.13. Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.14. İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	Evet X Hayır ☐